

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Václava Roučky a soudců JUDr. Petra Kuchynky a Mgr. Jaroslava Škopka ve věci

žalobce: **Kineret Tour s. r. o.**, IČ 26316536, Vítězná 1305/18, 360 01 Karlovy Vary,
zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, Na Zlatnici 301/2, 140 00 Praha 4,

proti

žalovanému: **Krajský úřad Karlovarského kraje**, IČ 00253979, Závodní 353/88, 360 01 Karlovy Vary,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 5. 2017, čj. 3293/DS/16-3

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Karlovarského kraje ze dne 4. 5. 2017, čj. 3293/DS/16-3, ve znění opravného rozhodnutí ze dne 21. 8. 2017, čj. 3293/DS/16-7, a rozhodnutí Magistrátu města Karlovy Vary ze dne 28. 7. 2016, čj. 11326/OD-P/16, se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 11 228 Kč k rukám zástupce žalobce Mgr. Jaroslava Topola, advokáta, do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

[II] Předmět řízení

1. Žalobce se žalobou ze dne 9. 7. 2017, Krajskému soudu v Plzni (dále též „soud“) doručitou dne 10. 7. 2017, domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 5. 2017, čj. 3293/DS/16-3 (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým bylo dle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Karlovy Vary (dále též „Magistrát“ nebo „prvoinstanční správní orgán“) ze dne 28. 7. 2016, čj. 11326/OD-P/16 (dále též „prvoinstanční rozhodnutí“), a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Žalobce se domáhal též zrušení prvoinstančního rozhodnutí. Prvoinstančním rozhodnutím byla žalobci uložena podle § 125f odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů [dále též „zákon č. 361/2000 Sb.“ nebo „zákon o silničním provozu“] pokuta ve výši 2 000 Kč za spáchání správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu spočívajícího v porušení § 10 odst. 3 téhož zákona. Dále byla žalobci v souladu s § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb. ve spojení s vyhláškou Ministerstva vnitra ČR č. 520/2005 Sb., uložena povinnost nahradit paušální náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Soud pro úplnost uvádí, že ve věci bylo dne 21. 8. 2017 vydáno Krajským úřadem Karlovarského kraje opravné rozhodnutí (pod čj. 3293/DS/16-7), kterým byly opraveny chyby v psaní ve výrokové části napadeného rozhodnutí.
2. Správní delikty provozovatele vozidla v souvislosti s provozem vozidel na pozemních komunikacích upravoval mimo jiné zákon o silničním provozu.
3. Správní řízení upravuje zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“).

[III] Žaloba

4. Žalobce žalobou brojil proti napadenému rozhodnutí v celém rozsahu, přičemž žalobu rozdělil do podkapitol.

I. Vady výroku

5. Výrok je dle žalobce nedostatečně určitý a nepřezkoumatelný, jelikož z něj nelze dovodit, kde přesně vozidlo žalobce stálo, a tedy z něj nelze jednoznačně dovodit ani to, zda skutečně došlo k údajnému porušení dopravního značení. Ostatně ani z odůvodnění se nelze dozvědět nic jiného, než to, že vozidlo žalobce stálo na ulici Nová louka v Karlových Varech, čímž mělo dojít k porušení dopravního omezení (resp. dopravní značky) č. B 29 („Zákaz stání“) vyplývajícího z dopravní značky č. IZ 8a („Zóna s dopravním omezením“).
6. Takový stav je naprosto nedostatečný, neboť i kdyby celá tato ulice byla v předmětné dopravní zóně (což v řízení o správním deliktu nebylo prokázáno a správní orgány to ani netvrdily), přesto by ve všech částech této ulice neplatilo dopravní omezení č. B 29, neboť toto dopravní omezení je na dané ulici přerušeno mj. velkým množstvím dopravních značek č. IP 12 („Vyhrazené parkoviště“), které stanoví místa, kde lze parkovat, přestože by se taková dopravní značka nacházela v zóně s dopravním omezením č. B 29 (lex specialis derogat generali).
7. Nikoliv v celé délce této ulice tedy platí údajně porušené dopravní značení. Naopak, v převážné části této ulice je možné stát, neboť téměř celá tato ulice je osazena dopravními značkami č. IP 12 a jinými dopravními značkami, které platnost dopravního omezení č. B 29 přerušují.

8. Z výše uvedených důvodů je výrok neurčitý a nepřezkoumatelný (srov. rozsudek NSS ze dne 11. 9. 2015, čj. 2 As 111/2015 – 42: „Z výroku správního rozhodnutí ve věci správního deliktu spočívajícího ve stání motorového vozidla bez zaplaceného parkovacího poplatku [§ 4 písm. c) ve spojení s § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích] musí být patrné, že vozidlo stálo vskutku v místě, kde je zaplacení daného poplatku uloženo dopravní značkou. Zásadně proto nestačí uvedení ulice, v níž vozidlo takto mělo parkovat, jsou-li v dotyčné ulici jak placená místa k parkování, tak místa neplacená.“).
9. Nepřezkoumatelné je též odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí. Není totiž zřejmé, jak správní orgán dovodil, že došlo k porušení příslušného dopravního značení, když nekonkretizoval, kde přesně se předmětná dopravní zóna nachází (tj. kde končí a začíná), a nezabýval se ani tím, kde přesně (např. před jakým domem, případně mohl místo určit pomocí GPS údajů) vozidlo žalobce stálo (a zda se na daném místě nenachází jiné dopravní značení, které by dopravní omezení vyplývající ze zónové dopravní značky přerušovalo), a tedy není zřejmé, jak dovodil, že místo, kde vozidlo žalobce stálo, skutečně podléhalo dopravnímu omezení č. B29.
10. Je sice pravdou, že žalovaný uvedl, že vozidlo žalobce stálo „v zóně zákazu stání mimo vyhrazené parkoviště, což je zakázáno“, tato úvaha však nemohla pochybení prvoinstančního správního orgánu napravit předně z toho důvodu, že z výroku jeho rozhodnutí nevyplývá, že by postupoval podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu, tedy že by rozhodnutí prvního stupně měnil ve výroku či odůvodnění. K takové změně tedy dojít nemohlo. Nadto by taková změna byla nepřípustná, neboť by žalobce zkrátila na možnosti se odvolat, když žalobce může na toto zcela nepodložené tvrzení reagovat až nyní. Úvaha žalovaného je rovněž nedostatečná, neboť žalovaný neuvádí, odkud a jakým způsobem dovodil, že žalobcovo vozidlo nestálo na vyhrazeném parkovišti.
11. V souvislosti s nedostatečným určením místa přestupku namítl žalobce též porušení § 125h odst. 4 silničního zákona, neboť ani výzva dle předmětného ustanovení neobsahovala dostatečně určitý popis skutku (místo přestupku bylo ve výzvě specifikováno stejně jako ve výroku rozhodnutí prvního stupně). Na základě předmětné výzvy totiž žalobce nemohl relevantně posoudit, jak se k této výzvě postaví, neboť mu z jejího obsahu nebylo zřejmé, kde jeho vozidlo stálo, a tedy, zda skutečně došlo k porušení tvrzeného dopravního omezení. Žalobce nemohl informovaně posoudit důvodnost podezření ze spáchání přestupku, a došlo tak k porušení § 125h odst. 4 silničního zákona. Jelikož tak nebyl dodržen postup podle § 125h silničního zákona, nemohlo dojít ani k zahájení řízení o správním deliktu podle § 125f silničního zákona.
12. Žalobce rovněž namítá, že nedostatečným určením místa přestupku byl zkrácen na možnosti se hájit, neboť mu nebylo podrobně sděleno obvinění proti němu, a žalobce tak nemohl ohledat předmětné místo za účelem ověření, jaké dopravní značení na daném místě skutečně platilo. Obdobně žalobce namítá, že mu nebylo sděleno ani to, kde měly stát dopravní značky č. IZ 8a, které měly být porušeny, a žalobce tak nemohl ověřit ani to, zda tyto dopravní značky na daném místě skutečně jsou osazeny, případně, zda jsou osazeny viditelně. Žalobce sice v řízení nerozporoval, že pan P. na dané ulici zastavil, nicméně to neznamená, že by žalobce činil nesporným, že na daném místě platil režim dopravního značení, který vzaly správní orgány za zjištěný. Žalobce byl zkrácen na možnosti hájit se nedostatečným vymezením místa, kde mělo k údajnému přestupku dojít, jakož i tím, že správní orgány nekonkretizovaly, kde přesně mělo být údajně porušené dopravní značení osazeno.

13. Žalobce dále namítá, že výrok je vadný pro nedostatečnou právní kvalifikaci, neboť z výroku nevyplývá ustanovení, které obsahuje sankční sazbu, v rámci které byla uložena pokuta vyměřena. Výrok obsahuje ohledně sankce toliko odkaz na § 125f odst. 3 silničního zákona, toto ustanovení je však blanketní. Z výroku (ostatně ani z odůvodnění) rovněž nevyplývá ani odkaz na ustanovení, které obsahuje zákonná kritéria pro výměru sankce, tj. § 125e odst. 2 silničního zákona. Takový stav výroku nelze aprobovat, neboť není zřejmé, na základě jakých kritérií a v rámci jaké sankční sazby byla pokuta uložena (srov. rozsudek NSS ze dne 7. 4. 2006, čj. 6 As 23/2005 – 66, v němž se uvádí: „*Principy právní jistoty pak vyžadují, aby ten, komu je ukládán trest, neměl naprosto žádnou pochybnost o tom, jakými jednáními naplnil skutkovou podstatu deliktu, o jaký delikt se jedná a na základě jakých pravidel je mu ukládána sankce.*“).
14. Žalobce rovněž zastává názor, že pokud mělo dojít ke spáchání správního deliktu porušením dopravního značení, měla by již z výroku vyplývat specifikace příslušného opatření obecné povahy (tj. např. jeho č. j. a uvedení orgánu, který jej vydal), na základě kterého bylo příslušné dopravní značení stanoveno ve smyslu § 77 odst. 5 silničního zákona. Tak tomu ovšem v tomto případě není, a výrok je tak neurčitý a nepřezkoumatelný. Žalobce rovněž zastává názor, že v daném případě by měl výrok obsahovat odkaz na ustanovení, které stanovuje význam údajně porušené dopravní značky (v tomto případě se jedná o přílohu č. 3 a 5 vyhlášky Ministerstva dopravy č. 294/2015 Sb.).
15. Dále žalobce namítá, že ve výroku absentuje údaj o tom, zda údajný přestupek měl či neměl za následek dopravní nehodu, ačkoliv se jedná o jeden ze znaků dané skutkové podstaty. Výrok je tedy nedostatečně určitý, resp. nepřezkoumatelný, neboť z něj nejsou patrné všechny znaky dané skutkové podstaty.

II. Dopravní značení

16. V řízení nebylo podle názoru žalobce prokázáno, že by stáním vozidla žalobce došlo k porušení tvrzeného dopravního značení. Předně totiž nebylo prokázáno, že by vozidlo žalobce vůbec stálo v předmětné dopravní zóně, když správní orgán neprokázal, kde předmětná dopravní zóna začíná a končí, a ani to, kde přesně vozidlo žalobce stálo, a ani se touto otázkou nezabýval, což způsobuje nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí pro nedostatek důvodů.
17. Nebylo prokázáno ani to, zda bylo údajně porušené dopravní značení podloženo opatřením obecné povahy ve smyslu § 77 odst. 5 silničního zákona, neboť správní orgán se touto otázkou vůbec nezabýval a příslušné opatření obecné povahy nedoložil, ačkoliv to bylo jeho povinností (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 7. 2008, č. j. 2 As 48/2008 – 58: „*Je však na správním úřadu, aby tvrdil, že daná komunikace je skutečně chodníkem a aby pro toto tvrzení obstaral nezbytné důkazy. Lze tak plně přisvědčit názoru krajského soudu, že správní úřady toliko tvrdily, že předmětný pozemek je určen k pěší chůzi, nicméně ze správního řízení nevyplývalo, že by právě tato část pozemku byla příslušným orgánem výslovně určena jako chodník, byť tak samozřejmě stavebně a technicky sloužit mohla. Oba správní úřady tak svůj závěr, že se jedná o chodník, nedoložily příslušným rozhodnutím, nýbrž toliko jeho stavebně technickým popisem, což však zjevně nepostačuje.*“).

III. Souhrnné zjištění

18. Žalobce dále namítal, že rozhodnutí prvního stupně je nepřezkoumatelné z toho důvodu, že správní orgán učinil tzv. souhrnné zjištění, když učinil výčet podkladů rozhodnutí,

načež uvedl souhrn skutečností, které z těchto podkladů dle jeho názoru vyplývají, aniž uvedl, jaké skutečnosti zjistil z kterých podkladů a jakým způsobem. Takový stav odůvodnění nelze aprobovat, neboť myšlenkové pochody správního orgánu při hodnocení důkazů nejsou z odůvodnění rozhodnutí zřejmé (srov. rozsudek NS ze dne 16. 9. 2009, sp. zn. 30 Cdo 3947/2007: „Nepřezkoumatelný je rozsudek, jehož skutkové a právní závěry vycházejí z tzv. souhrnného zjištění, jímž se zjišťuje rozhodný skutkový stav současně na základě všech provedených důkazů, aniž se uvede, na základě kterých konkrétních důkazů se to které zjištění činí a z jakých důvodů, jakož i bez vysvětlení případných rozporů mezi nimi.“).

19. Důvodnost této námitky je zřejmá již z prvního odstavce odůvodnění rozhodnutí prvního stupně: „Ze spisové dokumentace, která obsahuje oznámení podezření ze spáchání přestupku, kopii výzvy pro nepřítomného pachatele dopravního přestupku a fotodokumentaci, je zřejmé, že dne 16. 1. 2016 v době nejméně od 10:40 do 11:00 hodin v Karlových Varech na ulici Nová louka stálo motorové vozidlo tovární značky Audi, registrační značky ..., kdy neznámý řidič tohoto vozidla nerespektoval dopravní značení IZ 8a - zóna s dopravním omezením, kdy dopravním omezením mimo jiné je dopravní značení B 29 - zákaz stání, když s vozidlem stál v úseku platnosti tohoto dopravního značení.“
20. Žalovaný pak sice uvedl, že spis obsahuje mj. „fotodokumentaci, na níž je zachyceno vozidlo zn. Audi a viditelné dopravní značení IZ 8a“, nicméně tímto nemohlo dojít k nápravě rozhodnutí prvního stupně, neboť ve výroku napadeného rozhodnutí není uvedeno, že by žalovaný rozhodl podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu, a tedy, že by změnil odůvodnění rozhodnutí prvního stupně, a proto k tomu ani dojít nemohlo (případně je nutné napadené rozhodnutí považovat za nepřezkoumatelné, jelikož jeho výrok je v rozporu s odůvodněním).
21. Rovněž by k takové změně nemohlo dojít i proto, že by taková změna žalobce krátila na možnosti se odvolat, jelikož žalobce může s předmětným tvrzením poprvé polemizovat až nyní v žalobě, což je s ohledem na povahu správního soudnictví pozdě. Nadto je úvaha žalovaného nedostatečná, resp. nepřezkoumatelná, neboť z ní není zřejmé, zda je na jedné fotografii vozidlo žalobce i příslušné dopravní značení, nebo zda se jedná o více fotografií, a jak případně žalovaný dovodil, že se vozidlo žalobce nachází v předmětné dopravní zóně.

IV. Pokuta

22. Žalobce dále namítá, že uložená pokuta je nezákonná, jelikož správní orgán nezohlednil zákonná kritéria uvedená v § 125e odst. 2 silničního zákona. Správní orgán zohlednil pouze skutečnost, že dle jeho vlastní evidence se žalobce stejného správního deliktu dopustil již v minulosti. Nicméně tato úvaha je nepřezkoumatelná, jelikož správní orgán nijak neodůvodnil, proč by měla údajná recidiva žalobce legitimizovat uložení pokuty ve výši 2 000 Kč, ačkoliv žalobce nesporně, že se jedná o přípustnou přitěžující okolnost.

V. Krajiní nouze

23. Žalobce v řízení prvního stupně uvedl, že řidič jeho vozidla, pan D.P., na daném místě „zastavil z důvodu, že se mu spustilo náhlé, silné krvácení z nosu. Potřeboval svou situaci stabilizovat, tak zastavil auto na nejbližším, alespoň relativně vhodném místě, kde nikoho neohrožoval a šel do nejbližšího restauračního zařízení uklidnit svůj zdravotní stav. To se po necelé půl hodině času podařilo a pan D.P. hleděl co nejdříve odjet z předmětného místa.“
24. Z výše uvedených důvodů žalobce navrhl řízení zastavit, neboť pan D.P. jednal v krajiní

nouzi.

25. K námitce krajní nouze správní orgán uvedl, že „osoba pana P., jakožto přestupce je uváděna zmocněncem společností ODVOZ VOZU s. r. o., i v dalším řízení o správním deliktu sp. zn. 20438/OD-P/15/Kli, kdy v tomto správním deliktu jsou sloučeny tři různé přestupky a všechny měl „spáchat“ pan P.
26. Dále správní orgán uvádí, že jednání pana P. se rozhodně nemůže považovat za jednání v krajní nouzi. Pokud by skutečně po půlhodině k vozu přišel, musel by se se strážníky Městské policie potkat, a o vzniklé situaci by jistě sepsali úřední záznam. Dále měl možnost, pokud by strážníky již nezastihl, mohl jít věc vysvětlit na služebnu Městské policie, jak mu ostatně ukládala výzva pro nepřítomného pachatele, kterou mu strážníci nechali za stěračem vozidla. V neposlední řadě se mohl pan P. dostavit k podání vysvětlení, ke kterému si ho předvolal správní orgán, a celá věc mohla být řešena v řízení o přestupku.
27. Žalobci předně není zřejmé, jak může skutečnost, že pan P. byl jako řidič uveden zmocněncem žalobce i v jiném řízení, vyvracet námitku krajní nouze v tomto řízení. Žalobce podotýká, že není nijak neobvyklé, pokud jedna osoba řídí různá vozidla, a ostatně ani správní orgán netvrdí, že by označení pana P. za řidiče neuvěřil z toho důvodu, že byl jako řidič označen zmocněncem žalobce v jiném řízení. Nadto se jedná (označení pana P. jako řidiče v jiném řízení) o skutečnost známou správnímu orgánu z úřední činnosti, a pokud správní orgán na základě tohoto podkladu rozhodoval, aniž umožnil žalobci se s tímto podkladem seznámit jeho založením do spisu, zkrátit tím jeho právo na seznámení se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Současně lze namítnout, že tento podklad rozhodnutí nebyl řádně proveden jako důkaz na ústním jednání, čímž byla porušena pravidla dokazování.
28. Dále žalobce namítá, že nerozumí tomu, jak správní orgán dovodil, že by se pan P. musel na daném místě potkat se strážníky obecní policie, když pan P. se k vozidlu vrátil po 30 minutách, zatímco strážníci byli na daném místě zjevně pouze 20 minut, což vyplývá z oznámení přestupku, podle kterého mělo stání trvat minimálně 20 minut. Jedná se tak o úvahu nepřezkoumatelnou a o úvahu v rozporu s podklady rozhodnutí. Nadto úvaha správního orgánu, že kdyby se pan P. se strážníky potkal, těmto by situaci vysvětlil a oni by o tom sepsali úřední záznam, je zcela nepodloženou hypotézou, a jedná se tak opět o úvahu nepřezkoumatelnou, neboť nebylo prokázáno, že by každý řidič v postavení pana P. se strážníky komunikoval, jakož ani to, že by jeho vyjádření strážníci případně zapsali do úředního záznamu.
29. Žalobce dále nevyvrací, že pan P. měl možnost zajít na služebnu obecní policie, nicméně nebylo prokázáno, že by strážníci ponechali na vozidle poučení o tom, že strážníci obecní policie získali podezření ze spáchání přestupku, a není tedy zřejmé, zda pana P. vůbec mohlo něco takového napadnout. Jedná se tak opět o nepodloženou úvahu. Nadto nelze předpokládat, že každý, komu by se stala podobná událost jako panu P., by poté spěchal na služebnu obecní policie své jednání vysvětlovat. Dle názoru žalobce by naopak většina osob na služebnu obecní policie nešla, a to ať už z toho důvodu, že nic takového není nezbytné, neboť námitku krajní nouze lze uplatnit až v řízení o správním deliktu, nebo případně z nedostatku času. Jedná se tedy opět o úvahu nepodloženou, a tedy nepřezkoumatelnou.
30. Poslední úvaha správního orgánu je pak absurdní, neboť správní orgán ve svém

rozhodnutí konstatuje, že výzva k podání vysvětlení nebyla panu P. doručena, přesto následně uvádí, že pan P., pokud by skutečně jednal v krajní nouzi, tak by se k podání vysvětlení dostavil.

31. Žalobce tedy uzavírá, že ani jedna z nepodložených či absurdních úvah správního orgánu nevyvrací námitku krajní nouze, a je tedy nutné dovodit, že rozhodnutí prvního stupně je nepřezkoumatelné a rovněž je nezákonné, jelikož zůstala pochybnost v tom, zda údajné jednání pana P. naplňovalo znaky přestupku. Žalobce namítl, že řidič jeho vozidla jednal v krajní nouzi, což je okolnost vylučující protiprávnost (přičemž protiprávnost je jedním ze zákonných znaků přestupku), avšak správní orgán tuto námitku dostatečně přesvědčivým způsobem nevyvrátil.

VI. Materiální stránka přestupku

32. Dále žalobce namítal, že správní orgán se nijak nezabýval materiální stránkou přestupku, resp. správního deliktu, a nezabýval se ani námitkou žalobce, že pan P. vozidlo ustavil tak, že nikoho neohrožoval. Z těchto důvodů je rozhodnutí prvního stupně nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

VII. Společné řízení

33. Žalobce rovněž namítl, že správní orgán nerespektoval § 125g odst. 2 silničního zákona, neboť nevedl společné řízení o všech správních deliktech žalobce dle § 125f silničního zákona. Tím došlo ke zkrácení práv žalobce, neboť žalobci nebyla uložena jedna společná pokuta a rovněž mu nebyla uložena pouze jedna povinnost hradit náklady řízení. Konkrétně měl správní orgán dle názoru žalobce spojit údajný správní delikt ze dne 16. 1. 2016 se správními delikty projednávanými pod sp. zn. 6906/OD-P/15/Kli.

VIII. Protiústavnost

34. Žalobce v neposlední řadě poukázal na to, že moc výkonná uměle a účelově přenáší odpovědnost a trest na zpravidla nevinného provozovatele motorového vozidla, neboť neumí anebo nechce odsoudit a potrestat skutečného pachatele a vychází ze zásady „lépe, když bude potrestán někdo, byť nevinný, než nikdo.“ To je přitom v přímém rozporu s tím, co judikuje Ústavní soud a Nejvyšší správní soud, srov. např. rozsudek ze dne 24. 5. 2006, č. j. 2 As 46/2005 - 55: *„Pokud je jisté či vysoce pravděpodobné, že jedna z vícero konkrétních osob se jednání majícího znaky skutkové podstaty přestupku dopustila, avšak není na jisto postaveno, která z nich to byla, nelze za přestupek postihnout nikoho, třebaže pachatel přestupku se mezi uvedenými osobami zjevně nachází.“* Český právní řád je totiž postaven na principu subjektivní odpovědnosti, a tedy není přípustné, aby za protiprávní jednání třetí osoby odpovídala osoba, která se ničeho nedopustila a která nic nezanedbala.
35. Žalobce tedy namítl, že samotná skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla, a především pak povinnost stanovená v § 10 odst. 3 silničního zákona, je v rozporu s Ústavou, ústavními principy a základními právy.
36. Ztotožnit se lze zejm. s usnesením Senátu, ve kterém byl vyjádřen názor zpochybňující ústavní konformnost předmětné novely zákona o provozu na pozemních komunikacích: *„Jedním z hlavních argumentů odpůrců nového znění právní normy je fakt, že zákon neodpovídá jednomu z principů trestního práva obecně, tj. neodvratnosti sankce za spáchaný delikt. Sankce (pokuta) uložená provozovateli vozidla v rozporu s výše uvedeným principem nepostihne pachatele deliktu, nýbrž přenáší odpovědnost na osobu odlišnou od pachatele, jejíž zjištění je pro správní orgán snadnější.“*

37. Ustanovení § 10 odst. 3 silničního zákona rovněž zakotvuje presumpci odpovědnosti provozovatele vozidla za jednání řidiče při užití vozidla, jehož je provozovatelem. Toto ustanovení obsahuje pravidlo vyžadující nesplnitelné chování, neboť provozovatel vozidla zpravidla není schopen ovlivnit chování řidiče, tedy zajistit, aby při užití vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu.
38. Provozovatel vozidla nemůže učinit více, než poučit řidiče vozidla o tom, že má dodržovat dopravní předpisy, přinejmenším pokud řídí jeho vozidlo. Nicméně, osoba držící řidičské oprávnění musela absolvovat autoškolu a povinné závěrečné zkoušky, a tedy provozovatel vozidla je oprávněn se legitimně domnívat, že taková osoba zná své povinnosti (mj. povinnost dodržovat nejvyšší povolenou rychlost či neodstavovat vozidlo tam, kde to není povoleno).
39. Fakticky absolutní odpovědností provozovatele vozidla za dodržení povinnosti řidiče a pravidel provozu na pozemních komunikacích při užití jeho vozidla v silničním provozu dochází k porušení základních práv provozovatele vozidla.
40. Ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu presumuje odpovědnost provozovatele vozidla za jednání řidiče. Tato premisa je zcela v rozporu s jednou se základních zásad soudního trestání a per analogiam i trestání správního, presumpcí nevinu, neboť provozovatel vozidla je automaticky shledáván vinným.
41. Žalobce má za to, že omezení základního práva provozovatele vozidla svými negativními důsledky přesahuje klady, které představuje veřejný zájem na ustanovení § 10 odst. 3 silničního zákona. Žalobce má proto za to, že aplikací ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu bylo zasaženo do jeho práv garantovaných Listinou základních práv a svobod.
42. Žalobce závěrem poukazuje na to, že Krajský soud v Ostravě podal návrh na zrušení patřičných ustanovení silničního zákona k Ústavnímu soudu České republiky. Žalobce proto navrhuje, aby soud toto řízení do vyřízení předmětného návrhu přerušil.

IX. Retroaktivita

43. Žalobce závěrem namítá, že došlo k porušení práva na spravedlivý proces, neboť ani jeden ze správních orgánů se nezabýval tím, zda novější právní úprava není pro žalobce příznivější ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod.

[III] Vyjádření žalovaného k žalobě

44. Žalovaný se k žalobě vyjádřil v podání ze dne 22. 8. 2017, v němž navrhl žalobu zamítnout. Po stručné rekapitulaci průběhu správního řízení k žalobcovým námitkám uvedl, že by žalobní námitky odmítl stejně tak, jako by je odmítl v průběhu odvolacího řízení, pokud by je byl žalobce uplatnil. Žalobou napadené rozhodnutí žalovaného a s ním i rozhodnutí správního orgánu I. stupně nejsou rozhodnutími vydanými ve věci přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, jichž se dopustil řidič vozidla. Předmětem řízení bylo porušení povinnosti provozovatele vozidla vyjádřené v ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu. Předmětné ustanovení ukládá provozovateli vozidla povinnost zajistit, aby při užití vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Tato právní úprava je založena na principu tzv. objektivní odpovědnosti, její porušení je klasifikováno jako správní delikt

provozovatele vozidla, který je postihován podle ustanovení § 125f až 125h zákona o silničním provozu. Ačkoliv se k odpovědnosti za tyto správní delikty nevyžaduje zavinění, má správní orgán povinnost zjišťovat, zda jsou naplněny ostatní zákonné znaky správního deliktu. Po přezkoumání odvoláním napadeného rozhodnutí správního orgánu I. stupně musel žalovaný konstatovat, že znaky správního deliktu byly naplněny, když se ve smyslu ustanovení § 125f odst. 2 písm. a) až c) zákona o silničním provozu jednalo o stání vozidla v úseku, kde je to dopravním značením zakázáno, když porušení povinnosti řidiče vykazuje znaky přestupku dle zákona o silničním provozu.

45. Žalovaný ve výroku žalobou napadeného rozhodnutí označil místo spáchání správního deliktu Karlovy Vary, ul. Nová louka, když nezjištěný řidič stál s vozidlem v úseku platnosti dopravního značení IZ 8a.
46. Závěrem žaloby vyslovil žalobce přesvědčení, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné, neboť vydání rozhodnutí žalovaného nepředcházely zákonné kroky správního orgánu I. stupně a řízení o správním deliktu nemělo být vůbec zahájeno. Žalovaný se s názorem žalobce neztotožnil a poukázal na to, že žalobce buď z neznalosti, nebo záměrně podsouvá námitky, které mohl uplatnit v řízení o přestupku. Správní orgán I. stupně postupoval v souladu s platnou legislativou, když ze zákonných důvodů věc přestupku odložil a dále vedl správní řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Žalovaný se s tímto postupem zcela ztotožnil.
47. S odkazem na výše uvedené trvá žalovaný na tom, že v průběhu řízení nedošlo ke krácení práv žalobce a bylo vůči němu postupováno v souladu se zákonem. Námitky uváděné žalobcem považuje žalovaný za vyvrácené, bezpředmětné a neopodstatněné. Dle názoru žalovaného nelze ze skutečností uváděných žalobcem v podané žalobě prokázat či dovodit nezákonnost napadeného rozhodnutí či takové vady řízení, které by odůvodňovaly zrušení žalobou napadeného rozhodnutí.

[IV] Posouzení věci krajským soudem

48. Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“).
49. Podle § 75 odst. 1 soudního řádu správního, soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
50. Podle § 75 odst. 2 věty první soudního řádu správního, soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů.
51. Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
52. Prvoinstančním rozhodnutím byl žalobce uznán vinným, že jako „provozovatel motorového vozidla tovární značky Audi, registrační značky ... nezajistil, aby při užití tohoto vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákona 361/2000 Sb., o silničním provozu, kdy dne 16.1.2016 v době nejméně od 10:40 do 11:00 hodin v Karlových Varech na ulici Nová louka stálo motorové vozidlo tovární značky Audi, registrační značky ..., kdy neznámý řidič tohoto vozidla nerespektoval dopravní značení IZ 8a - zóna s dopravním omezením, kdy dopravním omezením mimo jiné je dopravní značení B 29 - zákaz stání, když s vozidlem stál v úseku platnosti tohoto dopravního značení.“
53. Dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se právnická nebo fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití

vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

54. *Dle § 125f odst. 2 zákona o silničním provozu, právnická nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídá, pokud porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání (písm. a), porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona (písm. b), a porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu (písm. c).*
55. *Dle § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta. Pro určení výše pokuty se použije rozmezí pokuty pro přestupek, jehož znaky porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje; pokuta však nepřevyší 10 000 Kč.*
56. *Dle § 125g odst. 2 zákona o silničním provozu, dopustil-li se provozovatel vozidla více správních deliktů podle § 125f, o kterých je příslušný vést řízení též obecní úřad obce s rozšířenou působností, vede se o těchto deliktech společné řízení.*
57. *Dle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.*
58. *Dle § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, při účasti na provozu na pozemních komunikacích je každý povinen řídit se světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály, dopravními značkami, dopravními zařízeními a zařízeními pro provozní informace.*
59. *Soud primárně obrátil pozornost na tvrzenou protiústavnost (aplikace) § 10 zákona o silničním provozu (bod VIII. žaloby).*
60. *Krajské správní soudy i Nejvyšší správní soud konstantně judikují tak, že ono ustanovení zákona o silničním provozu není v rozporu s ústavním pořádkem ČR. Kasační soud se tak vyslovil např. v rozsudku ze dne 16. 6. 2016, čj. 6 As 73/2016-40 (tento i další zde zmíněná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou k dispozici na www.nssoud.cz), kde mj. uvedl: „(...) vezmeme-li v úvahu, že právní úprava odpovědnosti provozovatele vozidla podle § 10 odst. 3 a § 125f zákona o silničním provozu je omezena na úzkou skupinu deliktů objektivně a spolehlivě zjištěných prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo spočívajících v neoprávněném zastavení nebo stání [§ 125f odst. 1 písm. a)], za podmínky, že takové porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu [pak by se plně uplatnila individuální odpovědnost pachatele na principu zavinění; § 125f odst. 1 písm. c)], kdy navíc nejde o odpovědnost absolutní, nýbrž s možností liberace z důvodů, které registrovaný provozovatel vozidla nemohl nijak ovlivnit [srov. § 125f odst. 5], a dokonce kdy – nad rámec nutného - podle zákonné konstrukce nastupuje odpovědnost provozovatele vozidla teprve sekundárně, tj. pouze v případě, že nezbytné kroky ke zjištění skutečného pachatele přestupku nevedly k cíli [§ 125f odst. 4], a konečně přihlédneme-li k povaze a intenzitě této formy nepřímého nátlaku na provozovatele vozidla (limitovaná výše pokuty, absence ukládání bodů do registru řidičů), nemá Nejvyšší správní soud (...) vážný důvod pochybovat o tom, že předmětná právní úprava v testu ústavnosti ob stojí.“.*
61. *Tyto závěry nakonec obstály i před Ústavním soudem, který nálezem ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/16, zamítl návrh Krajského soudu v Ostravě na zrušení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu pro rozpor s principem právního státu. Ústavní soud v nálezu*

rezultoval, že neshledal nesoulad napadených ustanovení s ústavním pořádkem, konkrétně s čl. 2 odst. 3, čl. 4 odst. 1, čl. 11 odst. 1 a 3, čl. 37 odst. 1 a čl. 40 odst. 2 Listiny a čl. 6 odst. 1 a 2 Úmluvy, a tak rozhodl podle § 70 odst. 2 zákona o Ústavním soudu o zamítnutí návrhu na zrušení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu a na vyslovení protiústavnosti § 125f odst. 1 tohoto zákona, ve znění účinném do 30. 6. 2017 (krajský soud v podrobnostech odkazuje na nále z dne 16. 5. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/16, který je k dispozici na <http://nalus.usoud.cz>). Žalobní námitka proto nebyla shledána důvodnou.

62. Naopak, důvodné bylo tvrzení o nepřezkoumatelnosti výroku a odůvodnění rozhodnutí co do konkretizace místa spáchání protiprávního jednání.
63. Jak je uvedeno výše, žalobci bylo kladeno za vinu, že jako provozovatel specifikovaného motorového vozidla „nezajistil, aby při užití tohoto vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákona 361/2000 Sb., o silničním provozu, kdy dne 16. 1. 2016 v době nejméně od 10:40 do 11:00 hodin v Karlových Varech na ulici Nová louka stálo motorové vozidlo tovární značky Audi, registrační značky x, kdy neznámý řidič tohoto vozidla nerespektoval dopravní značení IZ 8a - zóna s dopravním omezením, kdy dopravním omezením mimo jiné je dopravní značení B 29 - zákaz stání, když s vozidlem stál v úseku platnosti tohoto dopravního značení.“ Žalobce v bodech I. a II. žaloby tyto závěry správních orgánů obou stupňů několikrát zpochybnil, přičemž soud těmito námitkám přitakal.
64. Výrok prvoinstančního rozhodnutí nepochybně popisuje podstatu protiprávního jednání – vozidlo stálo v ulici Nová louka v Karlových Varech na místě, kde je mj. zakázáno stát v úseku platnosti dopravního značení B29. Avšak tato poměrně široce pojatá identifikace místa spáchaného přestupku by obstála pouze v kontextu s dalšími podklady, z nichž správní orgány při rozhodování vycházely. Ve věci souzené pod sp. zn. 30A 119/2017 se tomu tak nestalo.
65. Prvoinstanční správní orgán vycházel při zjišťování skutkového stavu z několika podkladů. Prvým z nich bylo oznámení o podezření ze spáchání dopravního přestupku vyhotovené karlovarskou městskou policií dne 2. 2. 2016 pod čj. 2016/01399. V něm je vedle specifikace data spáchání přestupku a automobilu uvedena jako místo spáchání přestupku „*ul. Nová louka – Karlovy Vary*“. To samé, co do konkretizace místa přestupku, je uvedeno ve výzvě městské policie č. 087278 pro nepřítomného pachatele dopravního přestupku. Stran místa přestupku tedy nejsou uvedené podklady o nic konkrétnější, než je výrok prvoinstančního rozhodnutí. Podkladem pro rozhodnutí však byly i dvě fotografie. Na prvé z nich (čl. 3 správního spisu), datované dne 16. 1. 2016 v 11.03 hod., je zachyceno stojící vozidlo Audi, reg. zn. ..., avšak není vůbec zřejmé, kde byla tato fotografie pořízena. Je tak nemožné z ní spolehlivě určit, že inkriminované vozidlo bylo v ten den vyfotografováno na ulici Nová louka v Karlových Varech. A ještě hůře, co do důkazní hodnoty, je na tom fotografie založená na čl. 4 správního spisu. Na nedatovaném snímku pořízeném rovněž neznámo kde, je zachyceno pouze dopravní značení IZ 8a, městská zástavba a horní polovina autobusu linky č. 2. Automobil reg. zn. ... na záběru není.
66. Za takového stavu nelze než konstatovat, že správní orgány skutečně neshromáždily dostatek relevantních podkladů, na jejichž základě by bylo možno bez dalšího uzavřít, že se žalobce dopustil protiprávního jednání, které je mu v prvoinstančním, resp. napadeném rozhodnutí vytýkáno.

[V] Celkový závěr a náklady řízení

67. Vzhledem k tomu, že žalovaný aproboval situaci, kdy prvoinstanční správní orgán rozhodl ve věci, aniž by byl dostatečně zjištěn skutkový stav, soud zrušil napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Protože k vytýkanému pochybení došlo v první řadě v řízení před Magistrátem, soud zrušil rovněž i jeho rozhodnutí, a to ve smyslu § 78 odst. 3 s. ř. s. Správní orgány jsou v dalším řízení vázány právním názorem, který soud vyslovil v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Soud pro úplnost uvádí, že povaha zjištěných nedostatků v řízení před správními orgány mu znemožnila posoudit důvodnost ostatních žalobních námitek, neboť nebylo postaveno na jisto, že se žalobce vytýkaného jednání dopustil.
68. Žalobce, který měl ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. proti žalovanému správnímu orgánu, který ve věci úspěch neměl, právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem ve výši 11 228 Kč, skládající se ze zaplaceného soudního poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč a dále z odměny advokáta za dva úkony právní služby v plné výši, tj. po 3 100 Kč/úkon, a z náhrady hotových výdajů za dva úkony právní služby po 300 Kč/úkon podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a § 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „advokátní tarif“). Za úkony právní služby oceněné plnou výší se považují převzetí a příprava zastoupení a podání žaloby. Odměna advokáta a náhrada advokáta byly navýšeny o částku 1 428 Kč odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (§ 57 odst. 2 s. ř. s.).
69. Ke splnění povinnosti nahradit náklady řízení bylo žalovanému určeno platební místo podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a stanovena pariční lhůta podle § 160 odst. 1 část věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. (s přihlédnutím k možnostem žalovaného tuto platbu realizovat).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň dne 19. 3. 2019

JUDr. Václav Roučka v.r.
předseda senátu